

Očima Saši Mitrofanova: Nové hrátky starých soudruhů

Když vládli soudruzi, musela společnost tančit tak, jak oni pískali. Máničky nesměly nosit dlouhé vlasy. Kdekteřé nadané dítě nemohlo studovat, protože nemělo správný třídní původ. Milovníci knih nesměli číst díla, která komunisté zakázali. Týkalo se to i nejlepších domácích spisovatelů, kteří se znelíbili režimu kočích a služek střížených kariéristickými odpadlíky od inteligence.

Foto: David Neff, Novinky

Alexandr Mitrofanov

V kinech, natož v televizi se nesměly promítat mnohé snímky nejen ze Západu, ale také od domácích autorů, protože tito tvůrci buď emigrovali, anebo jejich vidění světa kočím, služkám a odpadlíkům nepřišlo lidové.

Vrcholem, od něhož se všechno odvíjelo, byla role hlavního cenzora, kterou koncem 40. a začátkem 50. let vzal na sebe známý cinefil a na vedlejšák vůdce světového proletariátu a masový vrah Josef Stalin. Na jeho příkaz se sovětská výroba filmů maximálně omezila, ven šlo nejvíce 20 a nejméně 9 snímků (v roce 1951). Každý kus Stalin kontroloval a (ne)povoloval.

Další roky komunistického vládnutí byly pokračováním v tomto schématu. Jen se těch cenzorů a tzv. ideologických pracovníků urodilo nesrovnatelně více. Svobodná tvorba neexistovala.

Speciální lidé sledovali nejen domácí autorky a autory včetně jejich soukromého života, ale také západní tvůrce, aby včas nahlásili, že ten a ten se dopustil pochybného výroku o naší socialistické skutečnosti. Znamenalo to, že se vydání jeho knížek nebo promítání jeho filmů musí s okamžitou platností v naší socialistické vlasti zastavit a musí se uveřejnit příslušný článek o tom, že zradil věc dělnické třídy, družstevního rolnictva a pracující inteligence.

Společnost, která byla vydána napospas kočím, služkám a odpadlíkům, smrděla jako žumpa v letním odpoledni.

Po listopadu 1989 se intenzivně větralo. Jenže kočí, služby a odpadlíci nikam nezmizeli, jen z nich vyrašily nové, mladší ratolesti. Počkaly si na svou dobu a od loňska mají v Česku svou vládu. Ta v sobě dokonce má nefalšované normalizační soudruhy. Ministra kultury dělá postava, která jako kdyby vypadla z Lynchova filmu *Eraserhead* a má stejně jako premiér aktivní totalitní minulost.

Ted' se tyto dvě kreatury veřejně přetahují o to, jestli smí být v České televizi soutěž *StarDance*. Jsou to nové hrátky starých soudruhů.

Dvaatřicet let jsem prožil v systému, kde každý debil se stranickou legitimací považoval za svoje právo mluvit mně a ostatním do toho, co mám číst, na co se mám dívat, jak se mám oblíkat a jak dlouhé vlasy mám mít, kam smím jet a kam jet nesmím...

Nevidím jediný důvod, proč bych to měl tolerovat dnešní havěti.

